

TRANSFORMATSIYA USULIDAGI KIIYIMLARNING ISHLAB CHIQRISH ZAMONAVIY MODA TALABI

Karimova Xusnida Djuma qizi

Marg‘ilon shaxar 1-son kasb xunar maktabi

+998 901627660, karimovahusnida413@gmail.com

Annotatsiya

Mukammal kiyim o‘zining hajmi, shakli, dizayni, materiallari, birinchi navbatda, unga berilgan asosiy vazifani aniq maqsadiga va ish sharoitlariga javob berishi kerak, ya’ni qo‘yilgan funksiyani ta’minlanishi, uning funksional mukammalligini belgilaydi. Ko‘rilayotgan mavzu aynan bugungi kunda transformatsiya usulidagi kiyimlarning ishlab chiqarish orqali bu maqsadga erishish, zamonaviy modaning tendentsiya bo‘lib hisoblanadi.

Abstract

A perfect dress should have its own size, shape, design, material, first of all, meet the specific purpose and working conditions of the main task assigned to it, that is, the maintenance of the laid function, determines its functional perfection. The subject under consideration is considered to be a modern fashion trend, to achieve this goal through the production of clothes in the method of transformation today.

Kalit so‘zlar

transformatsiya usulidagi kiyim, transformatsiya yelementlari, dizayn, kiyimdagi transformatsiya tamoyillari, texnikasi va usullari.

Keywords

clothing by the method of transformation, the elements of transformation, design, principles, techniques and methods of transformation in clothing.

Hozirgi kundada tikuvchilik sanoati oldida turgan asosiy vazifalar quyidagilardan iborat: odamlarning yuqori sifatli kiyim-kechak va turli xil assortimentga bo‘lgan ehtiyojlarini qondirish, mahsulot sifatini sezilarli darajada yaxshilash, ularning assortimentini kengaytirish, aholi tomonidan talab yuqori bo‘lgan mahsulotlarni ishlab chiqarishni ko‘paytirish, ilmiy va texnologik ishlarni amalga oshirish asosida ishlab chiqarish samaradorligini oshirishdir.

Tikuvchilik mahsulotlari ommaviy ishlab chiqarish korxonalarida, kichik partiyali ishlab chiqarishda va alohida atelelar uchun ishga tushirilishi mo‘ljallangan. [1] Kichik partiyalarda kiyim-kechak ishlab chiqaradigan zamonaviy tikuvchilik ishlab chiqarishi texnologiya va ishlab chiqarishni tashkil etishning juda yuqori darajasi bilan ajralib turadi.

Modifikatsiyaga qodir kiyimni yaratish har doim inson hayotining ko‘plab muhim funksiyalarini ta’minlash bilan bog‘liq.

Transformatsion mahsulotlar funksional jarayonlarning tez-tez o‘zgarishi, voqealarning yuqori ritmi bilan tavsiflangan dinamik turmush tarzi va hayotiy vaziyatlar uchun yaratilgan.

Zamonaviy odamga qulay kiyim kerak, bu uning joylashgan joyidan, vaqtdan yoki joyidan qat’i nazar, o‘zini qulay his qilishiga imkon beradi.

Boshqa narsalar qatori, kiyim ijtimoiy mavqeini ta’kidlashi, moda tendensiyalariga mos kelishi va odamni shaxs sifatida namoyon qilishi kerak. Aksariyat iste’molchilar kiyim-kechak sotib olayotganda nafaqat sifat va narx bilan, balki o‘zlariga e’tiborni jalb qilish, individualligini ko‘rsatish istagi bilan ham boshqariladi.

Kiyim tanlash va kiyish jarayoni-bu o‘yin, tajriba o‘tkazish, o‘z imidjingizni yaratish imkoniyatidir. Doimiy kiyim ayrim ma’lumotlar o‘zgaruvchan, bir kishi turli uslubiy yechimlari, uning kostyumining ko‘p farqlarni yaratish imkonini oladi.

Shunday qilib, ko‘plab moda dizaynerlari zamonaviy dunyoda kiyim endi avvalgidek rol o‘ynamasligi kerak, deb hisoblashadi: u insonning kundalik hayotidagi "kulrang kunlarga" xilma-xillik keltirishi kerak. Kiyimlarda mavjud bo‘lgan ko‘plab o‘yin elementlari, hazil va kinoya zamonaviy moda dizaynerlari tomonidan qo‘yilgan o‘xshash maqsadlarga mos keladi.[2]

Modaga bo‘lgan munosabat, insonning ijtimoiy mavqeining ifodasi sifatida, ularning uslubiga beparvo munosabat haqidagi g‘oyalar bilan almashtirildi. O‘yin elementlari ko‘plab dizaynerlar tomonidan kiyimning ishlashi paytida taqdim etiladi. Bunday imkoniyatlar o‘zgaruvchan shakllarda, mahkamlash elementlarida, g‘ayrioddiy qo‘shimchalar va aksessuarlarda joylashtirilishi mumkin. O‘yin uchun cheksiz imkoniyatlar alohida kiyim-kechak, aksessuarlar, chizmalar va ranglarni birlashtirish orqali beriladi.

Tez rivojlanayotgan texnologiyalar dunyosida ishlab chiqarish va iste’molning o‘sishi, shuningdek, inson hayotining funksional jarayonlarining doimiy o‘zgarishi tufayli iste’molchining barcha talablariga javob beradigan va uning u yoki bu talablari va ehtiyojlarini qondiradigan kiyimlar paydo bo‘ladi. Zamonaviy odamga qulay kiyim kerak, doimiy kiyim ayrim ma’lumotlar o‘zgaruvchan, bir kishi turli uslubiy echimlari, uning kostyumining ko‘p farqlarni yaratish imkonini bilan asosanadi.

Zamonaviy iste’molchi bitta transformatsion mahsulotlar yoki o‘zgaruvchan mahsulotni sotib olib, aslida rang va material bilan bir-biriga o‘xshash, ammo assortimenti va maqsadi bilan farq qiladigan bir nechta mahsulotlarni sotib oladi. Ishlab chiqaruvchi butun o‘zgaruvchan materialga asoslangan kiyimlarni loyihalash va ishlab chiqarish, moddiy tejash tufayli katta foyda oladi, chunki bu holda moddiy chiqindilar deyarli yo‘q.

O‘zgaruvchan kiyim pulni tejashdan tashqari, iste’molchiga boshqa bir qator ijobiy funksiyalarni taqdim etishi mumkin. Transformatsiya yordamida odam kun bo‘yi kiyimlarini almashtirish va ma’lum bir vaziyatga mos ko‘rinish uchun uyiga qaytmasdan o‘z qiyofasini o‘zgartirishi mumkin. O‘zgaruvchan narsalarning minimal to‘plami tufayli kiyim uslubi va assortimentini doimiy ravishda o‘zgartirish mumkin bo‘ladi. [3] Transformatsion kiyim funksional jarayonlarning tez-tez o‘zgarishi, hodisalarning tez o‘zgarishi bilan tavsiflangan dinamik turmush tarzi va hayotiy vaziyatlar uchun yaratiladi.

Ko‘p asrlar davomida o‘zgartirilgan kiyim va uning elementlarining konstruktiv, texnologik va kompozitsion echimlarining ma’lum usullari ishlab chiqilgan.

Adabiy manbalar, arxiv va muzey materiallarini o‘rganish natijasida olingan ma’lumotlarni tahlil qilish kiyimda ishlatiladigan turli xil transformatsiya turlari to‘g‘risida

tasavvur beradi va kostyumni o‘zgartirish texnikasi va usullarini tasniflashga imkon beradi, bu esa kiyim uchun dastlabki ma’lumotlarning muhim qismidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Keng assortimentdagi kiyimlarni loyihalash, modellashtirish va badiiy bezash: kasb-hunar kollejlari o‘quvchilari uchun darslik / S. Toshpo‘latov; O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi; O‘rta mahsus, kasb-hunar ta’limi markazi. – Toshkent: «Faylasuflar» nashriyoti, 2013. – 224 b.
2. Абдуллаева, С. (2021). ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИ КОРХОНАЛАРИДА ИҚТИСОДИЙ БАРҚАРОРЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ МАСАЛАЛАРИ. Иқтисодиёт ва таълим, (1), 11-15.
3. N.S. Gaipova, M.Z.Ismatullayeva, A.S.Axmetova, X.Z.Ismatullayeva “Tikuvchilik texnologiyasi asoslari” O‘quv qo‘llanma. O‘zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg‘armasi nashriyoti, 2006, 112 bet